

Reglement eindexamens
Vernieuwde Tweede Fase

Programma van Toetsing en Afsluiting

Havo

Commanderij College

Geldig vanaf 1 augustus 2011

INHOUD

DEEL 1

INHOUD	2
VOORWOORD	3
HET EXAMEN	4
DE CIJFERLIJST EN HET COMBINATIECIJFER	4
DE TOETSING	5
PERIODEN	5
HERKANSINGEN	6
ABSENTIE BIJ TOETSEN	7
CIJFERLIJST	7
HANDELINGSDELEN	7
VAKSPECIFIEKE REGELS	8
UITSLAGREGELING	9
OFFICIELE EXAMENREGLEMENT	10

DEEL 2

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

VOORWOORD

Het reglement eindexamens Vernieuwde Tweede Fase havo van het Commanderij College geeft een overzicht van de regelgeving rondom het programma van toetsing en afsluiting en het centraal examen.

Hierbij hoort het programma van toetsing en afsluiting per vak, waarin precies vermeld staat welke toetsonderdelen met welke weging het schoolexamencijfer zullen vormen. Dit PTA geldt voor jouw hele examenperiode.

Als je vragen hebt of als er zaken niet duidelijk zijn, dan kun je hiervoor natuurlijk altijd terecht bij de Secretaris van het Examen of bij je teamleider.

HET EXAMEN

Het eindexamen bestaat uit twee delen. Het eerste is het landelijke eindexamen dat in het eindexamenjaar afgenomen wordt op door de overheid vastgestelde tijdstippen. Dit is het Centraal Examen (CE). Bij het vak handvaardigheid wordt tevens een centraal praktisch eindexamen afgenomen.

Het tweede deel betreft het schoolexamen (SE), waarmee de leerlingen vanaf het vierde leerjaar vwo starten. Ieder vak heeft haar eigen programma van toetsing en afsluiting gemaakt, het PTA. Daarin staan de toetsen, eventueel praktische opdrachten en handelingsdelen vermeld die het schoolexamenresultaat per vak bepalen. De resultaten die behaald worden voor het schoolexamen worden opgenomen in het examendossier van de leerling.

Alle onderdelen van het schoolexamen worden uitgevoerd en het examendossier wordt gesloten voor aanvang van het centraal examen. Als het examendossier niet compleet is, kan de leerling niet deelnemen aan het centraal examen.

Het eindcijfer wordt als volgt bepaald:

$$\frac{SE - CIJFER + CE - CIJFER}{2} = EINDCIJFER$$

Voor sommige vakken geldt dat je alleen maar schoolexamen hoeft te maken. In dat geval betekent dat:

$$SE - CIJFER = EINDCIJFER$$

DE CIJFERLIJST EN HET COMBINATIECIJFER

Op de cijferlijst worden voor alle vakken de eindbeoordelingen vermeld (en de se- en ce-eindcijfers van de vakken met een ce). Ook het cijfer en de titel van het profielwerkstuk zijn opgenomen.

Voor CKV en LO worden de beoordelingen "voldoende" of "goed" op de cijferlijst vermeld.

In de Vernieuwde Tweede Fase geldt een slaag/zakregeling waarin bij bepaalde resultaten compensatie is vereist om te kunnen slagen. Om zo'n regeling met compensatie mogelijk te maken en de regeling overzichtelijk te houden, is het combinatiecijfer in het leven geroepen. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de "kleine vakken/onderdelen" die met een cijfer op de cijferlijst staan. Het betreft bij het Commanderij College maatschappijleer en het cijfer voor het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

Het combinatiecijfer wordt ook apart vermeld.

DE TOETSING

Vanaf het vierde leerjaar onderscheiden we twee soorten toetsen:

- 1. Schoolexamentoetsen en eventueel praktische opdrachten**
Deze toetsen/opdrachten tellen mee voor het schoolexamen. De resultaten komen ook op je rapport.
- 2. Voortgangstoetsen**
Deze toetsen meten de stand van zaken en geven daarmee aan waar je in de voorbereiding op de schoolexamentoets - of soms op het Centraal Examen zelf - op moet letten. Die resultaten komen op je rapport maar tellen niet mee voor de overgang of voor het schoolexamen.
De docent kan ze ook puur diagnostisch gebruiken en kan je dan een antwoordmodel geven waarmee je zelf je voortgang bekijkt.

Daarnaast moet je handelingsdelen minimaal met een voldoende afronden. Deze worden met een "J" (minimaal voldoende) of "N" (onvoldoende) waardering op je cijferlijst aangegeven. Zie ook het artikel over handelingsdelen verderop.

PERIODEN

Voor alle vakken die je volgt maak je toetsen en eventueel praktische opdrachten en moet je soms voldoen aan eventuele handelingsdelen. Wat je precies moet doen verschilt per vak. Omdat we dit alles zo goed mogelijk willen spreiden, krijg je te maken met perioden.

In het vierde leerjaar van havo zijn er 4 perioden van ongeveer 9 lesweken. In het vijfde leerjaar havo zijn er 3 perioden van ongeveer 9 lesweken. Tijdens de laatste week van elke periode maak je schoolexamentoetsen: de zogenaamde toetsperiode. Hierin maak je de schoolexamentoetsen en heb je eventueel nog andere lesactiviteiten. De eerste twee toetsperiode in havo 4 zijn gesplitst in periode 1a (halverwege periode 1) respectievelijk 2a (halverwege periode 2) en periode 1b (eind periode 1) respectievelijk 2b (eind periode 2). Zo kun je eerder wennen aan toetsweken en het niveau dat er van je gevraagd wordt in de bovenbouw havo.

Op deze manier ben je dus vanaf het begin van de Tweede Fase meteen bezig met het maken van onderdelen die meetellen voor het Schoolexamen.

HERKANSINGEN

Juist omdat er vanaf het begin schoolexamantoetsen worden gegeven – en je dus ook onmiddellijk met het examen bezig bent! – is het mogelijk bij slechte of te magere resultaten te herkansen. De regels daarbij zijn voor de havo (zie ook artikel 24 eindexamenreglement):

1. Na toetsweek 1b, 2b, 3, 5, en 6 heeft de leerling het recht om 1 examentoets van de betreffende periode te herkansen. Na toetsweken 1b en 2b kan gekozen worden voor een toets uit periode 1 respectievelijk periode 2. (Examentoetsen uit periode 4 en 7 zijn dus niet herkansbaar).
2. De herkansing vindt plaats in de direct daarop volgende periode.
3. Je moet de herkansing zelf bij de secretaris van het examen aanvragen. Je krijgt hiervoor een inschrijfformulier. Dit inschrijfformulier dient tijdig ingeleverd te zijn. Bij het niet tijdig inleveren van dit inschrijfformulier verlies je het recht op herkansing.
4. Als het cijfer van de herkansing lager is dan het oorspronkelijke cijfer, blijft het oorspronkelijke cijfer staan. Het hoogste cijfer geldt dus.
5. Wanneer een leerling zich terugtrekt of wegblijft (bijv. als gevolg van ziekte) op het moment van de herkansing, vervalt de herkansingsmogelijkheid.
6. Niet gebruikte herkansingen kunnen niet worden opgespaard.
7. Als een leerling tijdens een schoolexamenperiode door ziekte of een andere ernstige reden (een van zijn wil onafhankelijke omstandigheid) een schoolexamantoets mist, wordt dat onderdeel ingehaald op de herkansingsdag. Het recht op herkansing vervalt dan voor deze leerling voor deze periode. De reden van afwezigheid speelt bij deze regeling geen rol.
8. Als een leerling tijdens een schoolexamenperiode meerdere schoolexamantoetsen door ziekte of een andere ernstige reden (een van zijn wil onafhankelijke omstandigheid) een schoolexamantoets mist, wordt door de secretaris eindexamen een rooster opgesteld voor het inhalen van deze schoolexamantoetsen. Het recht op herkansing vervalt dan voor deze leerling voor deze periode. De reden van afwezigheid speelt bij deze regeling geen rol.
9. Toetsen met een cijfer tengevolge van fraude mogen niet herkanst worden.

ABSENTIE BIJ TOETSEN

Je bent al bezig met je examen. Alles moet dus goed geregistreerd worden. Houd je daarom netjes aan de regels. Deze luiden bij absentie als volgt:

- 1. Telefonische melding bij de receptie door één van je ouders/verzorgers *voordat de toets begint.***
- 2. Schriftelijke bevestiging met opgaaf van redenen, vermelding van de gemiste toetsen én ondertekend door één van je ouders/verzorgers, onmiddellijk bij terugkeer op school persoonlijk inleveren bij dhr. van der Linden.**

Als het geoorloofde afwezigheid betreft, haal je de toets in op de herkansingsdag. De datum hiervan staat vermeld op het rooster dat je krijgt voor de betreffende toetsweek. Het recht op herkansing vervalt dan voor deze periode.

CIJFERLIJST

Iedere periode krijg je een cijferlijst. Daarop staan al je cijfers. De SE-cijfers op deze lijst geven het gemiddelde van je SE-toetsen en Praktische Opdrachten die je tot dan toe gemaakt hebt. Het percentage geeft aan hoeveel van je totale schoolexamenprogramma er al opzit. Ook de resultaten van de voortgangstoetsen worden vermeld. Bij je handelingsdelen staat, met een kort "Ja" of "Nee", aangegeven of je op schema ligt.

HANDELINGSDELEN

Binnen de Tweede Fase dient bij een aantal vakken een handelingsdeel te worden ingevuld. Hierbij valt te denken aan: het toneelstuk wordt bezocht, het opstel geschreven, het boek gelezen, de open dag bezocht, het lo-onderdeel uitgevoerd. De leerling moet dit "doen" en vervolgens middels verslaglegging laten zien dat het "gedaan" is.

Dit alles wordt verzameld in een map per vak, die we aanduiden met "dossier": kunstdossier, schrijfdossier, toekomstdossier.

Deze handelingsdelen worden beoordeeld met een onvoldoende, voldoende of goed. Om te kunnen deelnemen aan het eindexamen moeten handelingsdelen ten minste met een voldoende beoordeeld zijn.

VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor de vakken die handelingsdelen naast schoolexamens, en dus ook cijfers hanteren, gelden vakspecifieke regels.

- Elke sectie, die te maken heeft met een handelingsdeel zet de afspraken aangaande criteria en herkansingsmogelijkheden rondom het "voldoende afronden" op papier. Deze dienen per vak aan de leerlingen te worden uitgedeeld, als aanvulling op hun PTA.
- Per rapportage stelt de vakdocent vast of de beoordeling tot op dat moment in orde is. De betrokken vakdocent kan de leerlingen, middels zijn eigen administratie, aantonen waar de hiaten zitten in het tot dan toe geleverde werk.
- De vakdocent dient dan schriftelijk aan te geven welke aanvullende of herstel werkzaamheden de leerling moet verrichten om tot een voldoende te komen. De vakdocent stelt hierbij ook het nieuwe inlevertijdstip vast. Dit rekening houdend met de volgende regel en de daarvoor benodigde correctiewerktijd.
- Wanneer 1 maand voor de laatste toetsweek het handelingsdeel nog niet voldoende is, geeft de vakdocent dit door aan de Sectordirecteur). Deze verstuurt dan een aangetekende brief naar de betreffende leerling en zijn ouders/verzorgers met een ultieme herkansingsmogelijkheid, inclusief de inlevertermijn.
- Met nadruk dient er op gewezen te worden dat wanneer na deze herkansing nog steeds een of meerdere onderdelen onvoldoende zijn afgerond, **de leerling niet op het examen wordt toegelaten.**

UITSLAGREGELING

De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en het Centraal Examen voor alle vakken heeft afgelegd binnen een schooljaar, is geslaagd indien de kandidaat voldoet aan de geldende zak- en slaagregeling die voor dat eindexamenjaar zal gelden.

EXAMENREGLEMENT

Artikel 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval:

- regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen,
- de gang van zaken tijdens het eindexamen,
- informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 7 en de toepassing daarvan,
- de samenstelling en het adres van de in artikel 7 bedoelde Commissie van Beroep.

2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de herkansing van onderdelen van het schoolexamen, evenals de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. Dit reglement is uitsluitend van toepassing op de Tweede-Fase-leerjaren.

Artikel 2 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- "sectordirecteur": de eindverantwoordelijke schoolleider en voorzitter van de examencommissie;
- "secretaris": de secretaris van het examen;
- "examencommissie": wordt gevormd door de sectordirecteur, de desbetreffende secretaris van het eindexamen en de teamleiders van de bovenbouw.
- "examinator": degene die belast is met het afnemen van het examen;
- "vakken": vakken, deelvakken en andere programmaonderdelen;
- "profielwerkstuk": het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
- "(schoolexamen)toets": een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- "herkansing": het opnieuw deelnemen aan een toets van het Centraal Examen of het schoolexamen;
- "commissie van beroep": drie niet direct bij het examen betrokken personen, zoals in artikel 8 genoemd;
- "examendossier": het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.

Artikel 3 Examenprogramma

Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:

- a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak;
- b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt;
- c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het Centraal Examen.

Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.

Artikel 4 Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een schoolexamen én een

Centraal Examen.

2. Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk.

Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie of andere gedocumenteerde verschijningsvormen daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één vak of – als de school daarvoor kiest – twee of meer vakken. Het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft, maakt/maken onderdeel uit van het totale pakket of profiel van de leerling. Het profielwerkstuk hoeft dus niet per se op één of meer vakken van het profieldeel betrekking te hebben. Wel moet altijd ten minste één groot vak, een vak met een omvang van minimaal 320 uur voor havo, betrokken zijn.

4. Het schoolexamen omvat mede de handelingsdelen van de studiebegeleiding en de loopbaanoriëntatie.

Artikel 5 Toelating tot het examen en tot het herexamen Centraal Examen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.

2. Een kandidaat kan uitsluitend een diploma krijgen indien hij de handelingsdelen van LO en CKV heeft ten minste met een voldoende heeft afgerond.

3. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden voor aanvang van het eerste tijdvak van het Centraal Examen, stelt de coördinator examendossier een nieuw tijdstip ter afronding van het schoolexamen vast. In dit geval mag de kandidaat geen Centraal Examen doen in het desbetreffende vak gedurende het eerste tijdvak van het Centraal Examen, wel in de andere vakken of het andere vak.

Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd het schoolexamen tijdig vóór aanvang van het tweede tijdvak van het Centraal Examen af te sluiten, mag hij geen Centraal Examen doen in het betreffende vak of betreffende vakken gedurende het tweede tijdvak van het Centraal Examen.

Kandidaten die in het eerste tijdvak van het Centraal Examen om een geldige reden verhinderd waren deel te nemen aan een of meer zittingen, kunnen op de dag van het herexamen (tweede tijdvak) aan ten hoogste 2 zittingen alsnog deelnemen.

4. Die groepen kandidaten kunnen deelnemen aan het zogenaamde derde tijdvak van de staats-examens. Het betreft kandidaten die:

* meer dan 2 zittingen van het Centrale Examen in het eerste tijdvak om geldige redenen gemist hebben;

* op de dag van het herexamen het eerste tijdvak van het Centraal Examen hebben afgerond en nog geen gebruik hebben gemaakt van hun recht op herkansing / herprofilering.

* op de dag van de herkansing om een geldige reden verhinderd zijn gebruik te maken van hun recht op herkansing of van hun mogelijkheid tot uitgesteld examen. Zulke kandidaten melden zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de sectordirecteur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie conform artikel 45 van het eindexamenbesluit.

Artikel 6 Afnemen eindexamen

1. De sectordirecteur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.

2. De kandidaat wendt zich tot de secretaris voor: algemene informatie over het examen, aanvragen vrijstelling, verzoeken om herkansing schoolexamen, verzoeken om herkansing of herprofilering Centraal Examen, inzage examenwerk, verklaringen over een afgelegd examen, verzoeken om afwijking van de wijze van examineren en verzoeken om spreiding van het examen.

Artikel 7 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de sectordirecteur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het Schoolexamen of het Centraal Examen; Bijv: het toekennen van het cijfer 1 indien een (onderdeel van een) werkstuk van internet is gehaald en er niet duidelijk is vermeld welke website is geraadpleegd en welke passages (bijna) letterlijk zijn overgenomen.
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het Schoolexamen of het Centraal Examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het Centraal Examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de sectordirecteur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwde examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het Centraal Examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het Centraal Examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie;
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de examencommissie de kandidaat. De examencommissie bestaat uit de sectordirecteur, de teamleiders bovenbouw en de secretaris eindexamen. De kandidaat kan zich, door een door hem aan te wijzen, meerderjarige laten bijstaan. De examencommissie deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouders/verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde beroepscommissie. Van deze commissie mogen de directeur, de secretaris en de examinator geen deel uitmaken.

Artikel 8 De beroepscommissie (beroep tegen besluit bedoeld in artikel 7)

1. Tegen een besluit zoals bedoeld in artikel 7 kan een kandidaat beroep aantekenen.
2. Dit beroep moet worden aangetekend binnen 3 werkdagen nadat het besluit ter kennis van de kandidaat is gebracht, bij de **beroepscommissie** (adres: postbus 58, 5420 AB Gemert).
3. In de beroepscommissie hebben zitting
 - lid van het college van bestuur
 - de voorzitter van de centrale ouderraad
 - oud docent
 - secretaris van het eindexamen voor toelichting reglementen maar zonder stem
4. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 7c. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de sectordirecteur en aan de inspectie. De uitspraak van de beroepscommissie is bindend.
5. Klachten over de leden van de beroepscommissie kunnen worden gedeponereerd bij de raad van toezicht.
6. Tegen beslissingen van de beroepscommissie van de school kan een beroep worden aangetekend bij de landelijke klachtencommissie. (Zie ook F22, de klachtenregeling van het Commanderij College). Dit formulier is verkrijgbaar bij de receptie van ons college.

Artikel 9 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voorzover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 10 Examenprogramma

1. Het eindexamenprogramma omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel.
 - b. de vaste profielvakken, ten minste één profielkeuzevak en een profielwerkstuk;
 - c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel.

Artikel 11 Keuze van eindexamenvakken

1. Een kandidaat kiest, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken hij examen wil afleggen. Voor de kandidaat geldt deze keuze voorzover het bevoegd gezag hem in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaat kan voor zover het bevoegd gezag hem dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die tenminste tezamen het eindexamen vormen.

Artikel 12 Schoolexamen

Het schoolexamen start in het vierde leerjaar en wordt afgesloten tenminste 1 week vóór de aanvang van het Centraal Examen.

Artikel 13 Deelname schoolexamen

Elke kandidaat heeft het recht en de plicht aan alle onderdelen van het schoolexamen deel te nemen, tenzij van toepassing is hetgeen vermeld staat in artikel 7.2b.

Artikel 14 Inrichting schoolexamen

1. De resultaten van het schoolexamen zijn vastgelegd in een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. De sectordirecteur stelt op voordracht van de vaksecties het programma van toetsing en afsluiting (PTA) elk jaar vast uiterlijk voor 1 oktober. De vaksecties zijn verantwoordelijk voor de opgaven en normering.
3. Het schoolexamen bestaat voor elk vak uit het afnemen van schriftelijke en/of mondelinge toetsen, eventueel praktische opdrachten (m.u.v. de talen) en eventueel een handelingsdeel.
4. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd. De mogelijkheid bestaat dat ook buiten deze weken onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen. Ook kunnen presentaties van praktische opdrachten in de toetsweken gepland worden.
5. Het PTA vermeldt of bij een onderdeel van het schoolexamen de herkansingsregeling van toepassing is.

6. Als een kandidaat het schoolexamen voor een of meerdere vakken van het Centraal Examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede, eventueel het derde tijdvak.

7. Indien twijfel is gerezen omtrent de juistheid van een schoolexamen, kan de sectordirecteur op voorstel van de docent of de kandidaat voor dit onderdeel een nieuw schoolexamen doen instellen.

Artikel 15 Beheer van het examendossier

1. Schriftelijke toetsen:

Schriftelijke toetsen worden door de school bewaard tot het einde van de schoolloopbaan van de leerling. Indien het gemaakte werk niet schriftelijk maar via audiovisuele apparatuur wordt vastgelegd, geldt hiervoor hetzelfde.

2. Praktische opdrachten en handelingsdeel:

Van de handelingsdelen betreffende het schrijfdossier, en het kunddossier houden de desbetreffende docenten een eigen administratie bij.

3. Driedimensionaal werk/ werk van grotere afmetingen kan ook gefotografeerd of gefilmd worden. Daarna geldt hetzelfde als onder art. 15.1

Artikel 16 Mededeling cijfers schoolexamen en autorisatie

Voor de aanvang van het Centraal Examen maakt de school aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers in de vakken hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 17 Beoordelingen binnen het schoolexamen

1. Het cijfer voor een vak van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

2. In afwijking van het eerste lid, worden de (deel)vakken CKV en LO uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.

3. In afwijking van het eerste lid, worden het onderdeel oriëntatie op studie en beroep en als afgerond beschouwd indien de waardering 'naar behoren' is toegekend.

Artikel 18 Absentie tijdens (een onderdeel van) het schoolexamen (dossiertoets)

1. De kandidaat is verplicht alle voor hem vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk I, artikel 7 van toepassing.

2. Een kandidaat die niet aan een onderdeel van het SE heeft deelgenomen dient schriftelijke toetsen, die in de toetsweken afgenomen, op de vastgestelde inhaaldagen in te halen. Voor kijk/luistertoetsen dienen na melding bij secretaris eindexamen in geval van goedkeuring door de laatste afspraken met de vakdocent gemaakt te worden.

3. Als een kandidaat wegens ziekte of andere redenen niet in staat is om aan een onderdeel van het SE deel te nemen, moet dit door de kandidaat, en als deze minderjarig is door een ouder / verzorger, vóór de afneming van het desbetreffend onderdeel (telefonisch) aan de school worden gemeld.

4. Na absentie bij een onderdeel van het SE dient de betrokken kandidaat direct na terugkeer op school een schriftelijke bevestiging met redenen van afwezigheid bij secretaris eindexamen in te leveren. Op grond van die verklaring kan secretaris eindexamen besluiten dat de afwezigheid inderdaad gegrond was en dat een onderdeel dus mag worden ingehaald.
5. De bewijslast voor de terechte reden van de absentie bij een onderdeel van het SE berust te allen tijde bij de kandidaat.
6. Beroep op ziekte ná het afleggen van een SE-onderdeel is uitgesloten.
7. Bij vermoedelijke onreglementaire absentie kan secretaris eindexamen dit opvatten als een onregelmatigheid en is artikel 7 van toepassing. Voor het desbetreffende SE-onderdeel wordt het cijfer 1 toegekend.

Artikel 19 Verhinderung deelname aan een (onderdeel van) het SE

1. De kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, moet onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk hervat, kan na overleg met de examencommissie, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
De kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan de toezichthouder te melden. Zonder een dergelijke melding wordt achteraf beroep op onwel zijn niet geaccepteerd.
2. Indien de kandidaat door (langdurige) ziekte of andere externe factoren niet in staat is een opdracht op de daarvoor gestelde uiterste inleverdatum in te leveren, kan de examinator in overleg met de kandidaat en de coördinator examendossier een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
3. Een kandidaat kan zich nooit achteraf beroepen op ziekte of andersoortig buiten zijn eigen verantwoordelijkheid vallende factoren.
4. Technische onvolkomenheden van gebruikte apparatuur of afwezigheid door plotselinge ziekte (op de dag van het examen) van de kandidaat of examinator op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moet worden ingeleverd, vormen in principe geen geldige reden voor het niet of te laat inleveren.
5. In bijzondere gevallen kan de examencommissie, besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.

Artikel 20 Inleveren onderdelen schoolexamen

Alle PO's, werkstukken, of verslagen waaraan een cijferbeoordeling wordt gegeven dienen ingeleverd te worden bij de betrokken docent. Inleveren van schoolexamenwerk gebeurt niet per mail, tenzij dit duidelijk is aangegeven in de opdracht.
Het profielwerkstuk dient op de datum volgens het tijdschema in het boekje profielwerkstuk ingeleverd te worden.

Artikel 21 Te laat inleveren van opdrachten die naar behoren moeten worden afgehandeld

1. Indien een kandidaat op een vastgestelde datum door de betreffende docent een (onderdeel van het) handelingsdeel niet naar behoren heeft afgerond of het, schrijf-, toekomst-, kunst-, begeleidingsdossier niet, dan wel onvolledig, dan wel niet voldoende aan naar de vooraf kenbaar gemaakte eisen heeft ingeleverd, dient hij dit verzuim goed te maken op het tijdstip dat de docent of de school daarvoor vaststelt.

Artikel 22 Tijdsafbakening (onderdeel van het) schoolexamen

1. De kandidaat die later dan 30 minuten na aanvang van een onderdeel van het schoolexamen verschijnt, heeft geen toegang meer tot dit onderdeel. In dit geval kan de examencommissie dit opvatten als een onregelmatigheid in de zin van artikel 7 van dit reglement.

2. Bij schriftelijk afgenomen SE-onderdelen geldt de regel, dat kandidaten gedurende het SE niet mogen vertrekken, ook al zijn ze klaar.

Artikel 23 Normering en beoordeling schoolexamen

1. Iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindcijfer meetelt, komt waar mogelijk tot stand door overleg binnen de vaksectie. De docent stelt de kandidaat en de sectordirecteur zo spoedig mogelijk in kennis van de gegeven beoordeling, uiterlijk drie werkweken na afname van de toets.

2. Is de kandidaat het niet eens met de gegeven beoordeling, dan wendt hij zich binnen 24 uur (een werkdag) tot de examencommissie. De vaksectie in overleg met de examencommissie, gehoord hebbende de argumenten van de desbetreffende docent en kandidaat, beoordeelt de ontvankelijkheid van het protest en komt tot een uiteindelijk en bindend oordeel. De examencommissie deelt dit oordeel aan de kandidaat mee.

3. De examinerator drukt zijn eindoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van de kandidaat uit in een cijfer. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers, lopende van 1 tot en met 10, met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. In de schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers de volgende betekenis toe:

- 1 = zeer slecht
- 2 = slecht
- 3 = zeer onvoldoende
- 4 = onvoldoende
- 5 = bijna voldoende
- 6 = voldoende
- 7 = ruim voldoende
- 8 = goed
- 9 = zeer goed
- 10 = uitmuntend

4. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen, die voor de onderdelen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven, op één decimaal.

5. Ook voor de vakken die alleen een schoolexamen hebben, wordt eerst een eindcijfer schoolexamen in één decimaal berekend. Het eindcijfer schoolexamen wordt pas daarna, volgens het gestelde in artikel 30, afgerond tot het eindcijfer eindexamen.

6. Indien een kandidaat bij een onderdeel van het schoolexamen door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het onderdeel. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundige gemiddelde van de beoordeling door ieder van hen.

Artikel 24 Herkansingen / inhalen

In leerjaar 4 mag de kandidaat na zowel periode 1b als de tweede en de derde toetsperiode 1 toets herkansen uit die betreffende periode. De toetsen uit de weken 1a en 1b vallen samen onder toetsperiode 1.

In leerjaar 5 mag de kandidaat na zowel de eerste en als tweede toetsperiode 1 toets herkansen uit die betreffende periode.

Artikel 25 Slotbepalingen schoolexamen

1. Ingevallen waarin de regeling voor het schoolexamen niet voorziet, beslist de sectordirecteur.

2. De sectordirecteur kan zijn bevoegdheden delegeren aan de secretaris eindexamen.

Artikel 26 Algemeen kader

Het Centraal Examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 t/m 44 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/VMBO

Artikel 27 Verhinderung Centraal Examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de secretaris examen, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het Centraal Examen op ten hoogste twee onderdelen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het Centraal Examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de sectordirecteur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de sectordirecteur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het Centraal Examen heeft behaald, alsmede, wanneer zich dat voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55 (artikel 35 van dit examenreglement), eerste dan wel tweede lid van het Eindexamenbesluit en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de sectordirecteur.

Artikel 28 Eindcijfer eindexamen

1. Het cijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het Centraal Examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de eerste decimaal minder dan een 5 is, naar beneden afgerond en indien deze 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien voor een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en dit schoolexamencijfer is niet een geheel getal, dan wordt het cijfer, indien de tweede decimaal minder dan een 5 is, naar beneden afgerond en indien deze 5 of meer is, naar boven afgerond.

Artikel 29 Vaststelling uitslag

1. De sectordirecteur, secretaris van het eindexamen en het docententeam stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 32.
2. Een kandidaat kan niet zakken op tweede of derde examenvak in het vrije deel. Iedere kandidaat die eindcijfers heeft in vakken die een eindexamen vormen, die voldoen aan de maatstaf hierboven genoemd, is geslaagd. Soms moet een vak daarbij buiten beschouwing gelaten worden. Als meerdere keuzen mogelijk zijn waarbij een kandidaat kan slagen, beslist de kandidaat aan de hand van een voorstel van de zijde van de school.

Artikel 30 Uitslag

De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd en het Centraal Examen voor alle vakken heeft afgelegd binnen een schooljaar, is geslaagd indien hij voldoet aan de dan vigerende zak- en slaagregeling. Een kandidaat heeft acht vakken die meewegen in de slaag/zakregeling: Nederlands, Engels, vier profielvakken, één vak in het vrije deel en het combinatiecijfer.

Een kandidaat is geslaagd als:

- alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
- er één 5 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
- er één 4 of twee 5-en of één 5 en één 4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is.
- het gemiddelde van alle vakken waarin Centraal Examen is gedaan tenminste 5,5 is.

EN de waarderingen voor CKV en LO "voldoende" of "goed" zijn.

- er voor de zogenaamde kernvakken (wiskunde, Engels en Nederlands) ten hoogste één vijf is behaald. **Dit geldt met ingang van 1 augustus 2012, schooljaar 2012/2013.** Wanneer de kandidaat geen wiskunde in het eindexamenpakket heeft gekozen, mag er ten hoogste één vijf voor Engels of Nederlands gehaald worden.

N.B. Een eindcijfer van 3 of lager op de cijferlijst betekent dat de kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer. Voor alle duidelijkheid: als een van de onderdelen van het combinatiecijfer een drie of lager is, is de leerling niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde een zes of hoger is.

Artikel 31 Herkansing Centraal Examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds Centraal Examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 32 is vastgesteld het recht in het tweede tijdvak, of indien artikel 29 eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel als nog deel te nemen aan het Centraal Examen.
2. De kandidaat stelt de sectordirecteur vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht. Indien een kandidaat niet tijdig herkansing of herprofilering heeft aangevraagd, wordt de uitslag definitief.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde Centraal Examen geldt als definitief cijfer voor het Centraal Examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 31 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. De kandidaat bepaalt welk cijfer, die van het eerste examen of die van de herkansing of herprofilering, op de definitieve cijferlijst komt.
6. Het eerste tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar de eindexamen is afgelegd.

Artikel 31 Afwijking wijze van examineren

1. De sectordirecteur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de sectordirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige, bijvoorbeeld een psycholoog of orthopedagoog, is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het Centraal Examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het Centraal Examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van de betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en letterkunde;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het Centraal Examen slechts uit een verlenging van de duur met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 32 Voorlopige cijferlijst

1. Indien de kandidaat een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de sectordirecteur hem een voorlopige cijferlijst.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.

Artikel 33 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2011.